

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/76/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414202204
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4414202204.5

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: W. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. Y., Z. XX, zast. Advokátska kancelária Lion Law Partners s. r. o., Banská Bystrica, Komenského 14A, IČO: 36 862 461, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 85 579,60 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 3. júna 2022 č. k. 10C/29/2014-703 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III. a IV. **m e n í** takto:

Súd priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 58,04% zo sumy 41 235,27 eura, ktorá suma predstavuje súčet žalobcovi právoplatne priznanej istiny vo výške 32 585,63 eura a právoplatne zamietnutých úrokov z omeškania vo výške 8 649,64 eura.

Súd priznáva štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 20,98%.

Súd priznáva štátu nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 79,02%.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100% zo sumy 10 000,- eur, v ktorom rozsahu istiny bolo konanie zastavené (I.). Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 17,16% zo sumy 55 628,35 eura, ktorá suma predstavuje súčet istiny právoplatne priznanej žalobcovi vo výške 32 585,63 eura a právoplatne zamietnutých celých úrokov z omeškania (II.). Súd priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 41,42% (III.). Súd priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 58,58% (IV.). Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 262 ods. 1, 2, § 251, § 256 ods. 1, § 257, § 470 ods. 1, 2 CSP a uviedol, že žalobca sa svojou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia 75 579,60 eura s príslušenstvom z titulu náhrady škody. V priebehu konania požiadal o zmenu žaloby, pričom právoplatným uznesením tunajšieho súdu 10C/29/2014-134 zo dňa 05. 09. 2014 bola pripustená zmena žaloby, podľa ktorej sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi: 1. z titulu bolestného (vrátane straty na zárobku počas práceneschopnosti a nákladov spojených s liečením) a sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 75 579,60 eura a to do 15 dní po právoplatnosti rozsudku, 2. z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10 000,- eur a to do 15 dní po právoplatnosti rozsudku, 3. úrok z omeškania vo výške 9,00% ročne zo sumy 6 690,20 eura od 21. 04. 2012 do zaplatenia, 8,75% ročne zo sumy 283,43 eura od 30. 10. 2012 do zaplatenia a 9,25% ročne zo sumy 68 382,- eur od 19. 11. 2013 do zaplatenia a trovy konania na účet právneho zástupcu žalobcu a to do 15 dní po právoplatnosti rozsudku. V ďalšom priebehu konania žalobca vzal

žalobu v časti o zaplataenie istiny vo výške 10 000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy späť bez uvedenia dôvodu po začatí pojednávania, žalovaný voči čiastočnému späťvzatiu žaloby výhrady nemal. Žalobca poukázal v žalobe na skutočnosti, v zmysle ktorých dňa 27. 09. 2011 mal byť ako cyklista zrazený vodičom motorového vozidla EČV: NZ XXXDB O. J., ktorý mal mať uzatvorenú poisťnú zmluvu na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovaným. Pri dopravnej nehode mal žalobca utpieť rozsiahle a závažné zranenia, ktoré si mali vyžadovať množstvo lekárskeých zákrokov, vrátane operačných, ktoré nakoniec mali mať za následok aj zanechanie trvalých následkov. Ešte pred začatím súdneho konania si mal žalobca uplatniť u žalovaného nároky na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia po tom, čo si dal vypracovať znalecké posudky, no žalovaný mal poukázať len čiastočné plnenie a predovšetkým mal brať do úvahy spoluzavinenie žalobcu ako poškodeného v rozsahu 30%, s čím žalobca nesúhlasil. Na základe toho si žalobca v súdnom konaní uplatnil nárok na zaplataenie bolestného 6 690,20 eura, ako rozdiel medzi požadovanou sumou 19 840,20 eura a žalovaným vyplatených 13 150,- eur, ďalej požadoval zaplataenie straty na zárobku počas práceneschopnosti (PN) 330,- eur a nákladov spojených s liečením 53,13 eura, keď posledné dve položky mali byť krátené žalovaným o 30% z dôvodu údajného spoluzavinenia poškodeného. Súčet požadovaného bolestného, straty na zárobku počas PN a nákladov spojených s liečením tak predstavovala suma 7 197,60 eura. Žalobca sa však v konaní domáhal voči žalovanému aj zaplataenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré vyčíslil na 68 382,- eur ako rozdiel medzi výškou 82 687,20 eura uplatnených u žalovaného a čiastky vyplatené žalovaným vo výške 14 305,20 eura. Celkovo tak žalobca požadoval od žalovaného v konaní zaplataenie bolestného, straty na zárobku počas PN, nákladov spojených s liečením a sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 75 579,60 eura a to spolu s príslušenstvom, ktoré pozostáva z úroku z omeškania bližšie vymedzeného v žalobnom návrhu. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť. Nespochybňoval skutkový stav ohľadom priebehu dopravnej nehody, no spochybňoval rozsah a výšku bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu nielen z hľadiska príslušných položiek, ale aj z dôvodu spoluzavinenia žalobcu na dopravnej nehode v rozsahu 30%. Na základe toho realizoval plnenie v prospech žalobcu tak, ako bolo uvedené v žalobe, a to aj v prípade straty na zárobku počas PN a nákladov spojených s liečením. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-367 zo dňa 09. 06. 2016 bolo konanie v časti o zaplataenie istiny vo výške 10 000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy zastavené, žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 27 545,54 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 255,62 eura od 19. 02. 2013 do zaplataenia, 8,25% ročne zo sumy 27 289,92 eura od 19. 11. 2013 do zaplataenia, všetko do 15 dní po právoplatnosti rozsudku, v zostávajúcej časti bola žaloba zamietnutá, a napokon bolo vyslovené, že o trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Tento rozsudok nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť uplynutím odvolacej lehoty dňa 01. 07. 2016 len vo výrokoch: a) ktorým bolo konanie v časti o zaplataenie istiny vo výške 10 000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy zastavené, b) ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 27 545,54 eura do 15 dní po právoplatnosti rozsudku, c) ktorým bolo vyslovené, že o trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Citovaný rozsudok bol napadnutý odvolaním žalobcu proti výroku, ktorým bola žaloba v zostávajúcej časti zamietnutá a odvolaním žalovaného proti výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 255,62 eura od 19. 02. 2013 do zaplataenia, 8,25% ročne zo sumy 27 289,92 eura od 19. 11. 2013 do zaplataenia, všetko do 15 dní po právoplatnosti rozsudku. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre 9Co/602/2016-441, 9Co/603/2016 zo dňa 26. 10. 2017 bol citovaný rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 27 545,54 eura potvrdený, v napadnutej zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie bol zmenený tak, že žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5 040,09 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 127,81 eura od 19. 02. 2013 do zaplataenia a 8,25% ročne zo sumy 4 621,68 eura od 19. 11. 2013 do zaplataenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej zamietajúcej časti bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený, a napokon bolo vyslovené, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Tento rozsudok odvolacieho súdu bol napadnutý dovolaním tak žalobcu, ako aj dovolaním žalovaného. Právoplatným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Cdo/109/2018-559 zo dňa 27. 05. 2020 bol rozsudok Krajského súdu v Nitre z 26. 10. 2017 spisovej značky 9Co/602/2016 vo výroku, ktorým: a) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie napadnutej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 27 545,54 eura, b) zmenil rozsudok súdu prvej inštancie zamietajúcej časti, v časti výroku „s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 127,81 eura od 19. 02. 2013 do zaplataenia a 8,25% ročne zo sumy 4 621,68 eura od 19. 11. 2013 do zaplataenia“ zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Napokon označeným uznesením dovolacieho súdu bolo dovolanie žalobcu odmietnuté.

Právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre 9Co/95/2020-573 zo dňa 03. 09. 2020 odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 27 545,54 eura zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol a zároveň v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 5 040,09 eura rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

1.2. Aj napriek tomu, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), ani nová práva úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne, ako podľa doterajšej úpravy (nález Ústavného súdu SR z 15. apríla 2020 sp. zn. II. ÚS 399/2019). Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech, čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13. 12. 2017 sp. zn. 10Co/191/2017). Obdobný názor je vyslovený aj v komentári Civilného sporového poriadku autorov Edmund Horváth - Andrea Andrášiová - Slavomíra Henčeková, vydavateľstvo Wolters Kluwer SR s. r. o., Bratislava, rok 2018, druhé doplnené a prepracované vydanie, strany 694 až 695, ako aj v rozsudku Krajského súdu v Nitre 7Co/297/2017 zo dňa 21. 06. 2018. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 142/2014). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 OSP), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom (prípadne aj viacerými znalcami) môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je zrejme primárnym fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma, čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku (Števček - Ficová - Baricová - Mesiarkinová-Bajánková - Tomašovič a kolektív, Civilný sporový poriadok - Veľké komentáre, Nakladateľstvo C. H. Beck, 2016, strany 926 až 927).

1.3. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 75 579,60 eura s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 6 690,20 eura (z bolestného) od 21. 04. 2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 8,75% ročne zo sumy 283,43 eura (z náhrady nákladov spojených s liečením a náhrady za stratu na zárobku počas PN) od 30. 10. 2012 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 68 382,- eur (zo sťaženia spoločenského uplatnenia) od 19. 11. 2013 do zaplatenia titulom náhrady škody, ktorá pozostávala z nároku na bolestné v sume 6 690,20 eura, náhrady straty na zárobku počas PN v sume 330,30 eura, nákladov na liečenie v sume 53,13 eura a sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 68 382,- eur. V priebehu konania žalobca rozšíril žalobu o zaplatenie 10 000,- eur

titulom nemajetkovej ujmy a táto zmena petitu bola uznesením súdu pripustená. Neskôr vzal žalobca žalobu o úhradu nemajetkovej ujmy späť, v tejto časti bolo konanie právoplatne zastavené a predmetom konania zostali nároky tak, ako boli uplatnené v pôvodnej žalobe. Predmetom konania tak boli jednak nárok na zaplatenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia (u ktorých výška plnenia závisela od znaleckého posudku a pri určovaní miery spoluzavinenia aj od úvahy súdu), nároky na náhradu straty na zárobku počas PN a náklady na liečenie (u ktorých výška plnenia závisela pri určovaní miery spoluzavinenia od úvahy súdu) a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (ktorého výška plnenia závisela od úvahy súdu). Ohľadne týchto nárokov teda platí, že v prípade, ak by žalobcovi bola priznaná len časť z každého z týchto nárokov, považoval by sa ohľadom týchto nárokov za procesne úspešného. V danej veci to však platí len ohľadom nárokov na náhradu bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, náhrady straty na zárobku počas PN a nákladov na liečenie. U nároku na náhradu nemajetkovej ujmy to neplatí, pretože žalobca vzal bez uvedenia dôvodu svoju žalobu v tejto časti späť, preto ohľadom tohto nároku platí, že zavinil zastavenie konania v tejto časti, čo znamená, že súd uvedené čiastočné späťvzatie žaloby musí posúdiť v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP a o trovách konania ohľadom tohto nároku musí rozhodnúť samostatným výrokom. Predmetom konania bol tiež nárok na úrok z omeškania (z bolestného, z náhrady nákladov spojených s liečením, z náhrady za stratu na zárobku počas PN a zo sťaženia spoločenského uplatnenia), pričom ohľadne týchto nárokov platí, že nešlo o prípady, kedy by ich výška závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, preto ohľadom týchto nárokov musí súd posúdiť úspech strán v konaní, pričom potom treba vychádzať zo žalovanej sumy a porovnať ju s konečným výsledkom ohľadom tohto nároku v spore. Pre vyčíslenie trov konania ohľadom tohto nároku je potom potrebné požadované úroky z omeškania vyčísliť a zohľadniť úspech, či neúspech strán ohľadom príslušenstva.

1.4. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške istiny 10 000,- eur, v ktorej bolo konanie právoplatne zastavené z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby v tejto časti zo strany žalobcu bez uvedenia dôvodu, tak pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sa súd pridržiava úvah uvedených v bode 10. odôvodnenia tohto uznesenia. Znamená to, že v tejto časti súd nemôže brať do úvahy skutočnosť, že výška plnenia závisí od znaleckého posudku a pri určovaní miery spoluzavinenia aj od úvahy súdu, a preto o nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP. Žalobca v tejto časti vzal žalobu späť bez uvedenia dôvodu, čím zavinil zastavenie konania v tejto časti, a preto žalovanému vznikol nárok v tejto časti na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%.

1.5. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť uplatnenej istiny vo výške 75 579,60 eura, tak tá pozostávala z nároku na zaplatenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, nároku na náhradu straty na zárobku počas PN a nákladov na liečenie. Žalobcovi v konečnom dôsledku bola právoplatne priznaná istina vo výške 32 585,63 eura (27 545,54 eura citovaným rozsudkom prvoinštančného súdu + 5 040,09 eura rozsudkom odvolacieho súdu). Hoci žalobca z uplatnenej istiny 75 579,60 eura mal čiastočný úspech vo výške 32 585,63 eura, nie je možné vyvodiť záver o čiastočnom úspechu v spore, ale naopak, súd konštatuje a tvrdí, že žalobca mal plný úspech podľa § 262 ods. 1 CSP k § 255 ods. 1 CSP, avšak len z prisúdenej istiny, čo znamená zo sumy istiny 32 585,63 eura. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania musela byť zohľadnená aj ďalšia skutočnosť, a to, že žalobca sa uplatnenou žalobou v spore domáhal voči žalovanému okrem istiny aj úrokov z omeškania vo výške: 9% ročne zo sumy 6 690,20 eura od 21. 04. 2012 do zaplatenia, 8,75% ročne zo sumy 283,43 eura od 30. 10. 2012 do zaplatenia a 9,25% ročne zo sumy 68 382,- eur od 19. 11. 2013 do zaplatenia. Právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre 9Co/95/2020-573 zo dňa 03. 09. 2020 bol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 27 545,54 eura zmenený tak, že žaloba v tejto časti bola zamietnutá a zároveň v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 5 040,09 eura rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený (bod 3.4 odôvodnenia tohto uznesenia). Odvolací súd vyslovil, že ohľadom úroku z omeškania žalovaný splnil všetky zákonom požadované povinnosti, keď najskôr na základe oznámenia žalobcu 13. apríla 2012 v stanovenej lehote poskytol žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť poistné plnenie a po právoplatnosti trestného rozsudku žalovaný listom z 13. decembra 2012 oznámil žalobcovi výšku poistného plnenia (bolestné, strata na zárobku počas PN, náklady spojené s liečením), dôvod 30% krátenia poistného plnenia, ako dôvody neakceptovania niektorých položiek. Následne žalovaný riadne a včas plnil na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to istinu v sume 27 545,54 eura dňa 13. júla 2016 a istinu v sume 5 040,09 eura žalovaný uhradil žalobcovi na základe odvolacieho rozsudku dňa 12. decembra 2017. Žalovaný tak istiny priznané rozhodnutiami súdu splnil v lehotách určených

mu súdnymi rozhodnutiami, preto sa do omeškania nedostal. V bode 10. odôvodnenia tohto uznesenia je vysvetlené, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prípade úroku z omeškania (z bolestného, z náhrady nákladov spojených s liečením, z náhrady za stratu zárobku počas PN a zo sťaženia spoločenského uplatnenia) nejde o prípad, kedy by výška úroku z omeškania závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a preto je súd povinný ohľadom tohto nároku posúdiť úspech strán v konaní. Znamená to, že žalovaný mal v časti uplatneného úroku z omeškania plný úspech, pretože nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania bol právoplatne zamietnutý v celom rozsahu. Súdu tak vznikla povinnosť porovnať výšku istiny priznanej žalobcovi, v ktorej má žalobca nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100% s výškou úrokov z omeškania, v ktorej má žalovaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100% a za tým účelom súdu nezostávalo nič iné, ako vyčísliť výšku uplatneného úroku z omeškania tak, ako bol uplatnený žalobcom v spore. Pre okamih zaplatenia žalobcom uplatneného úroku z omeškania je pre súd rozhodujúci deň, resp. dni, kedy právoplatnými rozsudkami súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu bola zaplatená priznaná istina žalovanému žalobcom. V tomto smere sa poukazuje na právne záväzný názor rozsudku Krajského súdu v Nitre 9Co/95/2020-573 zo dňa 03. 09. 2020 o tom, že žalovaný zaplatil žalobcovi istinu vo výške 27 545,54 eura dňa 13. 07. 2016 a istinu vo výške 5 040,09 eura dňa 12. 12. 2017. Pri výpočte výšky úroku z omeškania súd postupoval nasledovne: úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 6 690,20 eura od 21. 04. 2012 do zaplatenia, čo znamená do 13. 07. 2016 predstavuje 2 546,79 eura. Časové obdobie od 21. 04. 2012 do 13. 07. 2016 sú 4 roky, 2 mesiace a 23 dní. Ročný úrok z omeškania činí 602,12 eura (6 690,20 eura : 100% x 9%), mesačný úrok z omeškania 50,18 eura (602,12 eura : 12 mesiacov) a denný úrok z omeškania 1,65 eura (602,12 eura : 365 dní). Spolu úrok z omeškania tvorí výslednú sumu ako súčet čiastkových súm 2 408,48 eura (4 roky), 100,36 eura (2 mesiace) a 37,95 eura (23 dní). Úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 283,43 eura od 30. 10. 2012 do zaplatenia, čo znamená do 13. 07. 2016, predstavuje 91,94 eura. Časové obdobie od 30. 10. 2012 do 13. 07. 2016 sú 3 roky, 8 mesiacov a 14 dní. Ročný úrok z omeškania činí 24,80 eura (283,43 eura : 100% x 8,75%), mesačný úrok z omeškania 2,07 eura (24,80 eura : 12 mesiacov) a denný úrok z omeškania 0,07 eura (24,80 eura : 365 dní). Spolu úrok z omeškania tvorí výslednú sumu ako súčet čiastkových súm 74,40 eura (3 roky), 16,56 eura (8 mesiacov) a 0,98 eura (14 dní). Úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 68 382,- eur od 19. 11. 2013 do zaplatenia. Pri výpočte tohto úroku z omeškania bolo zohľadnené, že stanovený dátum zaplatenia reflektuje na zaplatenú časť istiny 27 545,54 eura dňa 13. 07. 2016, zaplatenú časť istiny 5 040,90 eura dňa 12. 12. 2017 a úrok z omeškania uvedený v bodoch 11.2.2.1 a 11.2.2.2 odôvodnenia tohto uznesenia v tom, že bol uplatnený zo súčtu súm 6 973,63 eura (6 690,20 eura + 283,43 eura). Úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 68 382,- eur od 19. 11. 2013 do zaplatenia tak bolo potrebné rozdeliť jednak na: úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 20 571,91,- eur (suma istiny priznaná prvoinštančným rozsudkom 27 545,54 eura - 6 973,63 eura ako súčet súm, z ktorých bol uplatnený úrok z omeškania uvedený v bodoch 11.2.2.1 a 11.2.2.2 odôvodnenia tohto uznesenia) od 19. 11. 2013 do zaplatenia, teda do 13. 07. 2016, úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 5 040,09 eura (suma istiny priznaná odvolacím rozsudkom) od 19. 11. 2013 do zaplatenia, teda do 12. 12. 2017 a úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 35 796,37 eura (z uplatnenej sumy 68 382,- eur - priznaná istina 32 585,63 eura) od 19. 11. 2013 do zaplatenia, teda do 12. 12. 2017. Úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 20 571,91 eura od 19. 11. 2013 do 13. 07. 2016 činí 5 046,11 eura. Časové obdobie od 19. 11. 2013 do 13. 07. 2016 sú 2 roky, 7 mesiacov a 25 dní. Ročný úrok z omeškania činí 1 902,90 eura (20 571,91 eura : 100% x 9,25%), mesačný úrok z omeškania 158,58 eura (20 571,91 eura : 12 mesiacov) a denný úrok z omeškania 5,21 eura (20 571,91 eura : 365 dní). Spolu úrok z omeškania tvorí výslednú sumu ako súčet čiastkových súm 3 805,80 eura (2 roky), 1 110,06 eura (7 mesiacov) a 130,25 eura (25 dní). Pri úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 5 040,09 eura (suma istiny priznaná odvolacím rozsudkom) od 19. 11. 2013 do zaplatenia, teda do 12. 12. 2017 a úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 35 796,37 eura (z uplatnenej sumy 68 382,- eur - priznaná istina 32 585,63 eura) od 19. 11. 2013 do zaplatenia, teda do 12. 12. 2017 je možné skonštatovať, že sa uplatňuje úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 40 836,46 eura (5 040,09 eura + 35 796,37 eura) od 19. 11. 2013 do 12. 12. 2017. Časové obdobie od 19. 11. 2013 do 12. 12. 2017 sú 4 roky a 24 dní. Ročný úrok z omeškania činí 3 777,37 eura (40 836,46 eura : 100% x 9,25%), denný úrok z omeškania 10,35 eura (3 777,37 eura : 365 dní). Spolu úrok z omeškania tvorí výslednú sumu ako súčet čiastkových súm 15 109,48 eura (4 roky) a 248,40 eura (24 dní). Celková výška uplatnených úrokov z omeškania bola vypočítaná na sumu 23 042,72 eura (2 546,79 eura + 91,94 eura + 5 046,11 eura + 15 357,88 eura).

1.6. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k istine a príslušenstvu uplatneného nároku súd v konečnom dôsledku rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP k § 255 ods. 2 CSP, pretože každá strana mala vo veci len čiastočný úspech. Súčet priznanej istiny (prvoinštančným rozsudkom + odvolacím rozsudkom) je 32 585,63 eura. Celková výška uplatnených úrokov z omeškania bola vypočítaná na sumu 23 042,72 eura. Súčet priznanej istiny a uplatnených úrokov z omeškania tvorí sumu 55 628,35 eura. Úspech žalobcu predstavuje $32\,585,63/55\,628,35$, čo pri násobku 100% je 58,58%. Úspech žalovaného bol určený zlomkom $23\,042,72/55\,628,35$, čo pri násobku 100% je 41,42%. V konaní mal tak celkový úspech žalobcu vo výške 17,16% (úspech žalobcu 58,58% - 41,42%). V tejto časti sa záverom len dodáva, že celkový úspech žalobcu je naviazaný na sumu, ktorá zodpovedá súčtu priznanej istiny a uplatnených úrokov z omeškania, teda na sumu 55 628,35 eura. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-182 zo dňa 12. 06. 2015 bol vo veci ustanovený MUDr. Zdeno Mores, bytom Sládkovičovo, Sigetská 1690/21, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia, ktorého úlohou bolo v stanovenej lehote vypracovať písomný znalecký posudok podľa zadanych otázok. Zároveň žalovanému bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 500,- eur. Ustanovený znalec vo veci vypracoval písomný znalecký posudok, bol vypočítaný aj na pojednávaní dňa 18. 02. 2016 a následne právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-427 zo dňa 26. 08. 2016 bolo znalcovi priznané znalečné vo výške 2 276,04 eura, ktoré podľa záznamu o úhrade mu v plnej výške boli vyplatené zo štátneho rozpočtu. Pre úplnosť je potrebné ešte dodať, že žalovaný podľa oznámenia justičnej pokladnice zo dňa 01. 12. 2020 zaplatil preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 500,- eur dňa 26. 08. 2020. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-184 zo dňa 12. 06. 2015 bol vo veci ustanovený MUDr. Vladimír Machajdík, bytom Horná Seč, Kostolná 105/3, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorého úlohou bolo v stanovenej lehote vypracovať písomný znalecký posudok podľa zadanych otázok. Zároveň žalovanému bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 300,- eur. Ustanovený znalec vo veci vypracoval písomný znalecký posudok, bol vypočítaný aj na pojednávaní dňa 15. 01. 2016 a následne právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-425 zo dňa 26. 08. 2016 bolo znalcovi priznané znalečné vo výške 434,96 eura, ktoré podľa záznamu o úhrade mu v plnej výške boli vyplatené zo štátneho rozpočtu. Pre úplnosť je potrebné ešte dodať, že žalovaný podľa oznámenia justičnej pokladnice zo dňa 01. 12. 2020 zaplatil preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 300,- eur dňa 26. 08. 2020.

1.7. Trovy konania sú výdavky, ktoré vznikajú subjektom konania pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov počas konania. Plnia dve základné funkcie - preventívnu a sankčnú. Nevyhnutný vznik trov konania takmer v každom súdnom konaní pôsobí preventívne pred zbytočným alebo svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva. Sankčná povinnosť trov sa prejavuje v povinnosti osôb, ktoré zapríčinili, že trovy vznikli, uhradiť účastníkovi trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli. Za trovy konania sa považujú len tie výdavky, ktoré vznikli od momentu začatia konania do jeho skončenia, resp. ktoré vznikli aj pred začatím konania, ale ich vynaloženie bezprostredne súvisí s konaním. Štátu patrí náhrada trov, ktoré skutočne vynaložil v súlade s v danom čase platnou procesnou normou, ustanovením § 148 OSP, podľa ktorej mu ex lege vznikol nárok na ich náhradu, a to napriek tomu, že nová procesná úprava CSP analogické ustanovenie neobsahuje. Aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 CSP s použitím ustanovenia § 253 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. júla 2018 sp. zn. 4Obo/3/2018). Súd môže náhradu trov konania, ktoré štát skutočne vynaložil, štátu priznať iba v prípade, že ku dňu rozhodovania súdu tieto trovy už vznikli (boli znalcom skutočne vyplatené). Keďže v súdnom spise sa nachádzajú doklady o tom, že štát tieto trovy už vynaložil, keď v podrobnostiach sa poukazuje na body 11.3 a 11.4 odôvodnenia tohto uznesenia, ktoré obsahujú identifikáciu záznamov o úhrade na podklade právoplatných uznesení, ktorými bolo znalcom priznané znalečné z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu a zároveň žalovaný medzičasom a dodatočne zaplatil zálohy na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške, ktorá nedosahuje výšku vynaložených trov štátu titulom znalečného, tak štátu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči stranám sporu podľa ich úspechu v konaní. Znamená to, že štátu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške, v akej v spore mal neúspech, teda vo výške 41,42% a zároveň bol štátu priznaný aj nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške, v akej mal neúspech v konaní, teda vo výške 58,58%.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“), pretože súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to vo vzťahu ku výroku 2, výroku 3 a výroku 4. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť uplatnenej istiny vo výške 75 579,60 eura, súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak len zo sumy prisúdennej istiny vo výške 32 585,63 eura s odkazom na § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Do výpočtu celkového úspechu žalobcu v spore súd nesprávne zahrnul aj kapitalizovanú výšku úroku z omeškania, hoci táto nebola v žalobe takouto formou uplatnená, keďže mal za to, že žalobca bol v konaní plne neúspešný v časti týkajúcej sa úroku z omeškania. Zrealizovaním súčtu priznanej istiny a uplatnených úrokov z omeškania súd rovnako nesprávne stanovil hodnotu predmetu konania na sumu 55 628,35 eura, na základe čoho dospel k záveru, že žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 58,58% a žalovaný v rozsahu 41,42%, a teda žalobca mal v konaní celkový úspech vo výške 17,16% (58,58% - 41,42%). S postupom súdu prvej inštancie sa žalobca nestotožňuje a považuje ho za nesprávny. Poukázal na skutočnosť, že zo žiadneho ustanovenia CSP nevyplýva oprávnenie súdu zahrnúť do výpočtu pomeru úspechu strán sporu aj kapitalizovaný úrok z omeškania. Súd nezohľadnil skutočnosť, že v žalobe úrok z omeškania nebol uplatnený pevnou - kapitalizovanou sumou, ale ako plynúce príslušenstvo odo dňa splatnosti až do zaplatenia. Postup, ktorým súd prvej inštancie do neúspechu žalobcu započítal aj nepriznaný úrok z omeškania vyjadrený percentuálnym podielom zo žalovaných súm, je nesprávny. Podľa § 255 ods. 1 CSP sa náhrada trov konania posudzuje podľa pomeru úspechu, ktorý strana dosiahla, vzhľadom na výsledok konania. Pri posudzovaní úspechu strany sporu v konaní sa zohľadňuje rozhodnutie súdu vo veci istiny, nie príslušenstva, ktoré nebolo v žalobe presne vyčíslené. Judikatúra súdov v tomto smere zaujala stanovisko, že je nesprávny postup, keď sa pri výpočte pomeru úspechu a neúspechu strán sporu kapitalizuje žalobcom uplatnený úrok z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku. Pre posudzovanie pomeru úspechu a neúspechu strán sporu v konaní je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva. Právny názor v tomto smere zaujal Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 6Obo/243/2007 zo dňa 27. 11. 2008, Krajský súd v Trnave v rozhodnutí sp. zn. 10Copr/2/2016 zo dňa 27. 07. 2016, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 41Co/1/2018 zo dňa 25. 04. 2018. Závery obsiahnuté v uvedenom rozhodnutí NS SR a v nadväzujúcich rozhodnutiach odvolacích súdov sú plne aplikovateľné aj na prípad žalobcu, ktorý uplatnený úrok z omeškania taktiež nekapitalizoval, a teda nebol dôvod, aby k tomu pristúpil prvoinštančný súd a aby takto vyčíslený úrok z omeškania ďalej zohľadňoval pri posúdení pomeru úspechu a neúspechu sporových strán. Podporne poukázal na § 7 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Ak sa teda nevyčíslený úrok z omeškania nepovažuje za predmet poplatkového úkonu na účely vyrubenia súdneho poplatku, nie je dôvod, aby sa zahŕňal do predmetu konania za účelom výpočtu náhrady trov konania. Hoci má žalobca za to, že postup súdu prvej inštancie spočívajúci v kapitalizácii priznaného úroku z omeškania za účelom stanovenia úspechu/neúspechu v otázke náhrady trov konania je v podstatne nesprávny, žalobca kumulatívne namieťa, že ak by aj odvolací súd takýto postup súdu akceptoval, je rovnako nesprávne, aby súd pri výpočte úroku omeškania vychádzal zo súm, ktoré žalobca uplatnil v podanej žalobe. V bodoch 8. a 9. uznesenia súd prvej inštancie poukázal na špecifika spojené s aplikovaním zásady úspechu v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Súd správne poukázal na skutočnosť, že žalobca nemôže predvídať výsledok znaleckej činnosti, a teda ho ad absurdum nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Vyššie uvedené princípy však súd prvej inštancie následne úplne poprel pri výpočte miery neúspechu žalobcu vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie úroku z omeškania, keď pri jeho kapitalizácii vychádzal zo súm uplatnených žalobcom, hoci tento vychádzal z informácií, ktoré mu boli dostupné v čase začatia konania a objektívne nemohol nijakým spôsobom predvídať výsledok znaleckej činnosti. Žalobca považuje za neprípustné a rozporné s aplikačnou praxou a existujúcou judikatúrou, aby súd vychádzal z úplne odlišných princípov pri posúdení (ne)úspechu v konaní v prípade istiny a v prípade úroku z omeškania. Zjavnú nesprávnosť a neudržateľnosť záverov súdu prvej inštancie možno ilustrovať aj na tom, že súd bez akejkoľvek opory v platnej právnej úprave rozhodol, že za okamih zaplatenia žalobcom uplatneného úroku z omeškania je pre súd rozhodujúci deň, resp. dni, kedy žalovaný žalobcovi zaplatil priznanú istinu. V tejto súvislosti vyvstáva otázka, ako by súd prvej inštancie pri kapitalizácii úroku z omeškania postupoval, keby žalovaný žalobcovi priznanú istinu neuhradil. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie úrok z omeškania počítal zo sumy istiny, ktorú žalobca uplatnil v podanej žalobe (ktorá je vyššia než právoplatnými rozsudkami priznaná istina), mohlo by dokonca dôjsť k absurdnej situácii, kedy by žalovaný oneskorenou úhradou istiny spôsobil navýšenie kapitalizovaného úroku z omeškania,

čím by evidentne, neproporcionálne a nespravodlivo zvýšil svoj úspech v konaní. Aj z týchto úvah je zrejmé, že postup súdu prvej inštancie nezodpovedá spravodlivému a zákonnému usporiadaniu vzťahov medzi stranami sporu v otázke náhrady trov konania v napadnutom uznesení. Vzhľadom na nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie pri posúdení (ne)úspechu žalobcu a žalovaného v predmetnom konaní, má žalobca za to, že je potrebné zmeniť aj výrok 3 a výrok 4, ktoré sa týkajú náhrady trov konania štátu, nakoľko má žalobca za to, že tieto znáša v plnom rozsahu žalovaný ako v konaní neúspešná strana. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti (výrok II., výrok III. a výrok IV.) v zmysle § 388 CSP zmenil a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100% zo sumy 32 585,63 eura a štátu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100%.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca svojim odvolacím návrhom nerešpektuje výsledok sporu a zároveň nerešpektuje uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/20/2021-675 zo dňa 18. 03. 2021. Krajský súd v Nitre v citovanom uznesení v bode 22. uviedol, že predmetom konania bol tiež nárok na úrok z omeškania, pričom platí, že nešlo o prípady, kedy by výška závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, preto ohľadom týchto nárokov mal súd posúdiť úspech strán v konaní, pričom potom treba vychádzať zo žalovanej sumy a porovnať ju s konečným výsledkom ohľadne tohto nároku v spore. Pre vyčíslenie trov konania je potom potrebné požadované úroky z omeškania vyčísliť. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obo/243/2007 zo dňa 27. 11. 2008 je rozhodnutím, kde Najvyšší súd SR vystupoval ako odvolací orgán. Rozhodnutie 1MCdo 1/2004 zo dňa 27. 04. 2004 je rozhodnutím dovolacieho súdu zverejneným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, čiže ide o ustálenú rozhodovaciu prax. Je nesporné, že žalovaný bol úspešný, pokiaľ ide o žalované príslušenstvo a v prípade, ak by súd rozhodol spôsobom, ako to navrhuje žalobca, táto skutočnosť by sa vôbec nepremietla do výroku o trovách konania. Rovnako nie je zrejmé, prečo by mal žalovaný podľa žalobcu znášať trovy štátu. Bolo povinnosťou žalobcu preukázať svoj nárok, práve znaleckým dokazovaním sa preukázalo, že nárok tak, ako bol žalovaný, nie je dôvodný, pričom na zaplatenie preddavkov na trovy znaleckého dokazovania bol zaviazaný žalovaný. Pri rozhodovaní o trovách štátu je vždy potrebné vychádzať z pomeru úspechu a neúspechu strán sporu. Vzhľadom k uvedenému, nie je logické a nie je ani v súlade so zákonnou úpravou, aby bol na trovy štátu v plnom rozsahu zaviazaný žalovaný, ktorý bol z väčšej časti úspešný. S poukazom na uvedené navrhol, aby súd napadnuté uznesenie potvrdil.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že pokiaľ žalovaný poukazuje v odvolacej odpovedi na rozhodnutie 1MCdo/1/2004 zo dňa 27. 04. 2004, žalobca v odvolaní preukázal rozhodnutím 6Obo/243/2007, že o nastolenej právnej otázke existuje rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Neobstojí potom tvrdenie žalovaného, že ide o ustálenú rozhodovaciu prax v tom význame, že by existovala jednotná a ustálená rozhodovacia prax. Žalobcovi nie sú známe iné rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by podporovali jeden z protichodných právnych názorov do takej miery, že by bolo možné hovoriť o dlhodobo ustálenej - t. j. stabilnej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu v uvedenej právnej otázke. Za daného stavu potom nič nebráni odvolaciemu súdu prikloniť sa k jednému z protichodných rozhodnutí dovolacieho súdu. Nie je možné vylúčiť, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu, ktorá nie je fixne viazaná na stanovisko R 34/2005, je v súčasnosti už prekonaná, pretože je preukázaný výskyt opozitného stanoviska. Je bez vplyvu na nastolenú spornú právnu otázku argumentácia uvedená v bode 22. odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 03. 2021, pretože až z odôvodnenia napadnutého uznesenia sa mohol žalobca dozvedieť, ako konkrétne súd prvej inštancie posúdil a vypočítal úroky z omeškania a tým určil pomer úspechu a neúspechu vo veci. Javí sa neprímerane prísny a nespravodlivý pri výpočte úroku z omeškania pre potreby stanovenia pomeru úspech/neúspech v otázke náhrady trov konania zohľadňovať neprímerane dlhý časový úsek - deň konečného rozhodnutia súdu o spornej časti nároku. Treba rozlišovať a zohľadniť, že v časti istiny bol nárok priznaný súdom nesporný, sporné konanie, ktoré neúmerne predĺžilo trvanie súdneho sporu a tým aj dobu pre výpočet kapitalizovaného príslušenstva, prebiehalo len v časti príslušenstva. Treba tiež prihliadnuť na skutočnosť, že žalobca v časti príslušenstva neuplatňoval zjavne bezdôvodný nárok, keď tento bol po predchádzajúcom potvrdzujúcom verdikte odvolacieho súdu revidovaný až v mimoriadnom opravnom - dovolacom konaní. Z hľadiska princípu všeobecnej spravodlivosti nie je potom ústavne proporcionálne priebehu súdneho konania ako celku a tiež procesnej aktivity žalobcu zaťažovať žalobcu neprímerane extenzívnym výpočtom príslušenstva v otázke náhrady trov konania, ktorý ho vo výsledku a v zjavnom rozpore s rozhodnutím v časti istiny diskvalifikuje na neúspešnú stranu sporu. V prípade, ak by súd pri výpočte úroku z omeškania vychádzal zo sumy súdmi priznanej a žalovaným uhradenej istiny, bola by

výška úroku z omeškania pre výpočet pomeru úspech/neúspech v otázke náhrady trov konania určená len zo sumy, ktorú žalobca dostal „neprávom“ i skutočne vyplatenú, a ktorú následne dobrovoľne vrátil žalovanému na jeho výzvu zo dňa 11. 12. 2020. Jednalo sa o sumu 7 665,60 eura. Výpočet príslušenstva je zrejmý z tabuľky pripojenej k uvedenej výzve. Celkovo by tak výška úroku z omeškania predstavovala sumu 7 665,60 eura, pričom súčet úroku z omeškania a priznanej istiny predstavuje sumu 40 251,23 eura (32 585,63 eura + 7 665,60 eura). Úspech žalobcu by v prípade tohto výpočtu predstavoval 80,96% (32.585,63/40.251,23) a úspech žalovaného 19,04%. Celkový úspech žalobcu v predmetnom konaní by tak predstavoval 61,92% (80,96% - 19,04%). Pre úplnosť dodal, že žalovaný pôvodne vlastnou chybou pri výpočte vyplácaného úroku z omeškania priznal žalobcovi viac, ako mu k termínu vyplatenia dňa 13. 12. 2017 podľa vtedy právoplatných súdnych rozhodnutí prislúchalo. Žalovaný vyplatil žalobcovi 10 880,05 eura. Na podklade výzvy žalovaného zo dňa 07. 02. 2018 žalobca rozdiel v sume 3 214,45 eura vrátil žalovanému. V prípade oboch vrátených súm sa jedná o nespornú skutkovú otázku. I konanie a rozhodnutie o náhrade trov konania ako integrálna súčasť súdneho konania by malo byť vo výsledku spravodlivým a skutkovým okolnostiam zodpovedajúcim. Prieči sa princípu spravodlivosti a zámeru normotvorcu, sledovanému pri aplikácii a interpretácii pravidiel pre stanovovanie pomeru úspechu a neúspechu v súdnom konaní, aby súd pri určovaní tohto pomeru v štádiu rozhodovania o náhrade trov konania vychádzal z podstatne odlišného pomeru úspechu, ako tomu bolo v merite veci (podľa pravidiel akceptovaných za účinnosti CSP a majúcich historické korene v ustanovení § 143 ods. 2 OSP), a to len na podklade okolností, ktoré neprímerane znevýhodňujú žalobcu a potierajú tým zmysel a účel inak úspešne a účelne vynaložených trov právneho zastúpenia.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou - žalobcom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby jeho zopakovania alebo doplnenia (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

6. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

8. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

10. Zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. „Úspech vo veci“ súd vždy skúma, čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Pomer úspechu je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Ak mala strana plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda, aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech.

11. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie (pôvodne ust. § 146 ods. 2 a § 147 OSP) bola pretransformovaná po prijatí Civilného sporového poriadku do podoby vyjadrenia v ust. § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím

súdu tomu, kto ich vznik zaviniel. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu.

12. Odvolací súd konštatuje, že v aplikačnej praxi nastávajú situácie, kedy dochádza v súdnom konaní ku kumulácii ako zásady úspechu vo veci, tak aj zásady procesnej zodpovednosti za zavinenia na (čiastočnom) zastavení konania v intencii rozhodovania o náhrade trov konania. Súdna prax na uvedenú situáciu reagovala takým spôsobom, že v situácii, kedy dochádzalo v rámci rozhodovania trov konania k uplatňovaniu oboch vyššie uvedených zásad, t. j. ak došlo do rozhodnutia v merite k čiastočnému zastaveniu konania, táto (zastavená) časť sa posúdila ako neúspech v konaní v intencii § 255 CSP na ľarchu tej zo strán sporu, ktorá zapríčinila zastavenie konania. Odvolací súd v tomto smere odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/19/2010. Najvyšší súd v danom rozhodnutí uviedol, že „ak nejde o prípad, keď bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 142 ods. 2 OSP (teraz § 255 ods. 2 CSP) náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch účastníkov (oboch strán) vo veci a od úspechu účastníka (víťaznej strany) odčítať jeho neúspech (t. j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má účastník právo, aby mu druhý účastník (druhá strana) nahradil pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhému účastníkovi, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby alebo pre nedostatok podmienok konania), súd prihliadne na to, či a kto zaviniel, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi [v režime § 146 ods. 1 písm. c/ a ods. 2 OSP (teraz § 256 ods. 1 CSP)] otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené a s prihliadnutím na tento záver potom hodnotí [podľa § 142 ods. 2 OSP (teraz § 255 ods. 2 CSP)] celkovú otázku, z akej časti bol ten ktorý účastník úspešný. Ak je na čiastočnom späťvzatí žaloby dané zavinenie žalobcu, treba z pohľadu § 142 ods. 2 OSP (teraz § 255 ods. 2 CSP) dôvodiť, že v tomto rozsahu nemal žalobca vo veci úspech. Vždy platí, že kto zaviniel čiastočné zastavenie konania, mal ohľadom tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu“.

13. V danej veci súd prvej inštancie po zrušení jeho skoršieho rozhodnutia odvolacím súdom správne výrok o trovách konania ohľadom zastavenia konania ohľadom nároku na nemajetkovú ujmu oddelil od výroku o trovách konania v ostatnej časti. Zohľadnil zavinenie žalobcu na zastavení konania ohľadom tohto nároku a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania ohľadom tohto nároku. Tento výrok odvolacím nie je napadnutý, a tak predmetom odvolacieho konania zostal výrok II. o trovách konania a od neho závislé výroky o trovách štátu (III. a IV.). Odvolacím dôvodom pritom bolo to, že súd do celkového úspechu žalobcu v spore nesprávne zahrnul aj kapitalizovanú výšku úroku z omeškania, hoci táto nebola v žalobe takouto formou uplatnená. Odvolacím dôvodom je tiež to, že súd nesprávne pri výpočte úroku z omeškania vychádzal zo súm, ktoré žalobca uplatnil v podanej žalobe, keďže žalobca nemôže predvídať výsledok znaleckej činnosti, a teda ho nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti.

14. Čo sa týka zahrnutia úspechu alebo neúspechu ohľadom úroku z omeškania, pokiaľ nebol v žalobe uplatnený ako kapitalizovaný, odvolací súd poukazuje na rozdielnu rozhodovaniu činnosť súdov SR ohľadom tejto otázky.

15.1. V rozhodnutí sp. zn. 1 MCdo 1/2004 z 27. 04. 2004 (R 34/2005) NS SR uviedol, že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne, pri takých trovách, ktoré by pri riadnom priebehu konania nevznikli, spravuje sa náhrada trov zásadou zavinenia. Základným meradlom pre nárok na náhradu nákladov v sporovom konaní je preto miera úspechu vo veci. Ak mal účastník plný úspech vo veci, prizná sa mu tiež celá náhrada nákladov konania. Ak mal len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadny účastník nemá právo na náhradu nákladov konania. Na základe uvedeného platí, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, a naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá. Ako žalobný petit označujeme to, čoho sa žalobca domáha v podanej žalobe. Petit určuje, o čom má súd vo veci konať a rozhodovať (predmet sporu).

15.2. Súdna prax (napr. rozhodnutie uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 116/1967) už vyložila, ako treba chápať úspech žalobcu, ak predmetom konania boli viaceré samostatné

nároky. Bol vyslovený právny názor, ktorého závery nie je dôvod spochybňovať ani v súčasnosti, že úspech žalobcu v spore ohľadne niektorého nároku nemôže založiť právo na náhradu trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s ďalším nárokom, ak v tomto žalobca nebol úspešný (pomerované výrokom rozhodnutia a žalobného petitu). Napriek tomu, že v prejednávanej veci žalobný petit nepozostával z dvoch samostatných nárokov (žalovanú pohľadávku a jej príslušenstvo za také nemožno považovať), má vyššie uvedený právny názor ten význam, že každý neúspech žalobcu ohľadne príslušenstva žalovanej sumy nemôže byť bez ďalšieho prehliadaný, resp. paušálne považovaný za neúspech v pomerne nepatrnej časti s následkami uvedenými v ustanovení § 142 ods. 3 OSP.

15.3. Vo všeobecnosti možno súhlasiť s tvrdením dovolateľa, že v § 142 ods. 3 OSP uvedená „pomerne nepatrná časť“ sa môže týkať aj nároku na príslušenstvo, ale nemožno súhlasiť s druhou časťou jeho tvrdenia, ktorá je navyše v logickom rozpore s uvedeným názorom, že v prípade „príslušenstva“ nie je možné ďalšie rozlíšenie medzi „pomerne nepatrnou časťou“ a „patrnou časťou“ (teda „čiasočným úspechom“). Na uvedený problém reagovala aj právna teória (Ján Mazák: Základy Občianskeho procesného práva, vyd. IURA EDITION, rok 2002, s. 323, 324), keď tvrdí, že „neúspech v pomerne nepatrnej časti veci zakladá nárok na celú náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Pomerne nepatrná časť sa môže týkať nároku na príslušenstvo časti uplatneného nároku, ktorá podľa súdnej praxe neprevyšuje 5 až 10% z uplatneného nároku vyjadreného v peniazoch“.

15.4. Aj keď žalobca v prejednávanej veci žalobný petit v časti 17,6% úroku z omeškania (príslušenstva) formuloval tak, že jeho začiatok určil konkrétnym dátumom a koniec viazal na zaplatenie žalovanej sumy, nie je v rozpore s ustanovením § 154 ods. 1 OSP, aby odvolací súd pre účely procesného rozhodovania o trovách konania zistil predbežnú výšku príslušenstva k času svojho rozhodovania a túto zohľadnil pri posúdení „úspechu“ v konaní. Samozrejme, súd nemôže v takýchto prípadoch postupovať mechanicky, ale musí vecne a v súlade s ustanovením § 142 OSP posúdiť všetky okolnosti významné pre posúdenie miery úspechu účastníka a v odôvodnení presvedčivo odôvodniť závery, ku ktorým v týchto súvislostiach dospel.

15.5. Na základe uvedeného dovolací súd zastal názor, že ak súd prizná žalobcovi žalovanú pohľadávku a neprizná mu uplatnené príslušenstvo, nemožno v odôvodnených prípadoch vylúčiť, ak pri posudzovaní úspechu vo veci „príslušenstvo“ žalovanej pohľadávky nebude predstavovať „neúspech v pomerne nepatrnej časti“ podľa § 142 ods. 3 OSP, ale „čiasočný úspech“ podľa § 142 ods. 2 OSP. Odôvodnenosť takýchto prípadov treba posudzovať nielen z pohľadu toho, čo je v predmete konania hlavné a čo sprevádzajúce, ale tiež pomerom priznanej žalovanej pohľadávky a nepriznaného „príslušenstva“ v čase rozhodovania.

15.6. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd nenašiel v dovolaní napadnutej časti odvolacieho súdu právnu vadu, na ktorú poukazoval dovolateľ tým, že odvolací súd nemal o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 2 OSP, ale podľa § 142 ods. 1, 3 OSP. Preto mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietol.

16. NS SR v rozhodnutí sp. zn. 6Obo 243/2007 zo dňa 27. 11. 2008 ako odvolací súd uviedol, že dospel k názoru, že pre pomerné rozdelenie trov konania je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva, keďže príslušenstvo (úrok z omeškania) nevyčíslil vo svojej žalobe.

17.1. Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 591/2021 z 13. 01. 2022 poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 6M Cdo/19/2010, v ktorom uviedol, že ak nejde o prípad, keď bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 ods. 2 CSP (pôvodne § 142 ods. 2 OSP) náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch účastníkov (oboch strán) vo veci a od úspechu účastníka (víťaznej strany) odpočítať jeho neúspech (mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má účastník právo, aby mu druhý účastník (druhá strana) nahradil pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva.

17.2. Ústavný súd sa stotožnil s argumentáciou sťažovateľky, že ak súd vyhovie žalobe v celom rozsahu istiny a v časti príslušenstva, pričom vo zvyšku príslušenstva žalobu zamietne, je potrebné, aby súd na účely rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania zistil pomer priznanej žalobnej pohľadávky s priznaným príslušenstvom a nepriznaného príslušenstva v čase rozhodnutia súdu a zohľadnil, či ide o neúspech len nepatrný. Vzhľadom na rozsah úspechu žalobcu, ktorý v pomere k neúspechu osciluje

približne v polovici uplatnených práv, považoval ústavný súd napadnutý rozsudok priznávajúci náhradu trov žalobcovi v rozsahu 100% za ústavne neudržateľný.

17.3. Ústavný súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že v časti o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto v tejto časti rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie [§ 132 ods. 2 a 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

17.4. Ústavný súd v časti namietaného porušenia čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového dospel k záveru, že obmedzenie v podobe peňažného majetku (trov konania) je výsledkom zákonom predpokladaných obmedzení, o ktorých dôvodnosti bude možné rozhodnúť v ďalšom konaní, preto v tejto časti ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.

18. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplata sumy 75 579,60 eura s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 6 690,20 eura (z bolestného) od 21. 04. 2012 do zaplata, s úrokom z omeškania 8,75% ročne zo sumy 283,43 eura (z náhrady nákladov spojených s liečením a náhrady za stratu na zárobku počas PN) od 30. 10. 2012 do zaplata a s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 68 382,- eur (z SSU) od 19. 11. 2013 do zaplata titulom náhrady škody, ktorá pozostávala z nároku na bolestné v sume 6 690,20 eura, náhrady straty na zárobku počas PN v sume 330,30 eura, nákladov na liečenie v sume 53,13 eura a sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 68 382,- eur. V priebehu konania žalobca rozšíril žalobu o zaplata 10 000,- eur titulom nemajetkovej ujmy a táto zmena petitu bola uznesením súdu prvej inštancie pripustená. Neskôr vzal žalobca žalobu o úhradu nemajetkovej ujmy späť, v tejto časti bolo konanie zastavené a predmetom konania zostali nároky tak, ako boli uplatnené v pôvodnej žalobe.

19. Predmetom konania tak boli jednak nárok na zaplata bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia (u ktorých výška plnenia závisela od znaleckého posudku a pri určovaní miery spolu zavinenia aj od úvahy súdu), nároky na náhradu straty na zárobku počas PN a náklady na liečenie (u ktorých výška plnenia závisela pri určovaní miery spolu zavinenia od úvahy súdu) a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (ktorého výška plnenia závisela od úvahy súdu). Ohľadne týchto nárokov teda platí, že v prípade, ak by žalobcovi bola priznaná len časť z každého z týchto nárokov, považoval by sa ohľadom týchto nárokov za procesne úspešného.

20. Žalobcovi bola v konaní právoplatne priznaná istina vo výške 32 585,63 eura (27 545,54 eura rozsudkom súdu prvej inštancie + 5 040,09 eura rozsudkom odvolacieho súdu). Hoci žalobca z uplatnenej istiny 75 579,60 eura mal čiastočný úspech vo výške 32 585,63 eura, keďže úspech ohľadne týchto nárokov závisel od znaleckého posudku a úvahy súdu, aj čiastočný úspech ohľadne týchto nárokov možno považovať za plný úspech podľa § 255 ods. 1 CSP, avšak výška trov konania ohľadom týchto nárokov sa vypočíta len z prisúdenej istiny, teda zo sumy istiny 32 585,63 eura, tak ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Tento záver súdu prvej inštancie ani nebol v odvolaní namietaný. Sporným zostalo, či sa má do úspechu zahrnúť aj úspech ohľadom príslušenstva a z akej istiny príslušenstvo vyčísliť, či zo sumy, uplatnenej v žalobe alebo zo súm, ktoré boli na základe znaleckého dokazovania alebo úvahy súdu priznané. Súd prvej inštancie pri úspechu v konaní zohľadnil aj príslušenstvo, pričom s takýmto postupom sa odvolací súd stotožňuje. Na rozdiel od súdu prvej inštancie však pri výpočte príslušenstva vychádzal z toho, že tak ako ohľadne istiny, aj v tejto časti je potrebné zohľadniť to, že priznaná istina závisela od znaleckého posudku a úvahy súdu, a teda príslušenstvo vypočítať z istiny, ktorá bola súdom priznaná, a nie uplatnená v žalobe, pretože v príslušenstve žalobca ovplyvnil len to, akú výšku úroku z omeškania žiadal priznať a za aké obdobie, avšak nie sumu, z ktorej by mu bolo v prípade úspechu v tejto časti priznané. Takýto postup odvolacieho súdu potom bol dôvodom na zmenu napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom, pričom je potrebné uviesť, že samotný výpočet úroku z omeškania súdom prvej inštancie odvolaním nebol namietaný.

21. Žalobca sa uplatnenou žalobou v spore domáhal voči žalovanému okrem istiny aj úrokov z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 6 690,20 eura (suma uplatnená titulom bolestného) od 21. 04. 2012 do zaplata, 8,75% ročne zo sumy 283,43 eura (zo sumy uplatnenej titulom nákladov spojených s liečením a náhrady za stratu na zárobku počas PN) od 30. 10. 2012 do zaplata a 9,25% ročne zo sumy

68 382,- eur (zo sumy uplatnenej titulom SSU) od 19. 11. 2013 do zaplataenia. Právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre 9Co/95/2020-573 zo dňa 03. 09. 2020 bol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 27 545,54 eura zmenený tak, že žaloba v tejto časti bola zamietnutá a zároveň v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania zo sumy 5 040,09 eura rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený, keďže ohľadom úroku z omeškania žalovaný splnil všetky zákonom požadované povinnosti, keď najskôr na základe oznámenia žalobcu 13. apríla 2012 v stanovenej lehote poskytol žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť poisťné plnenie a po právoplatnosti trestného rozsudku žalovaný listom z 13. decembra 2012 oznámil žalobcovi výšku poisťného plnenia (bolestné, strata na zárobku počas PN, náklady spojené s liečením), dôvod 30% krátenia poisťného plnenia, ako dôvody neakceptovania niektorých položiek. Následne žalovaný riadne a včas plnil na základe rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to istinu v sume 27 545,54 eura dňa 13. júla 2016 a istinu v sume 5 040,09 eura žalovaný uhradil žalobcovi na základe odvolacieho rozsudku dňa 12. decembra 2017. Žalovaný tak istiny priznané rozhodnutiami súdu splnil v lehotách určených mu súdnymi rozhodnutiami, preto sa do omeškania nedostal. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prípade úroku z omeškania uplatnená výška úroku a obdobie, za ktorú je uplatnený, nezávisí od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, preto je súd povinný ohľadom tohto nároku posúdiť úspech strán v konaní, avšak pri výpočte vychádzať len z istiny, ktorá bola súdom priznaná. Žalovaný mal v časti uplatneného úroku z omeškania plný úspech, pretože nárok žalobcu na zaplataenie úroku z omeškania bol právoplatne zamietnutý v celom rozsahu a pre výpočet celkového úspechu bolo potrebné porovnať výšku istiny priznanej žalobcovi, v ktorej má žalobca nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100% s výškou úrokov z omeškania, v ktorej má žalovaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%. Odvolací súd následne vyčíslil výšku uplatneného úroku z omeškania zo sumy právoplatne priznanej súdom, pričom vychádzal z toho, kedy bola priznaná istina žalovaným žalobcovi zaplataená. Žalovaný zaplatil žalobcovi istinu vo výške 27 545,54 eura dňa 13. 07. 2016 a istinu vo výške 5 040,09 eura dňa 12. 12. 2017.

22.1. Úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 290,60 eura (priznanej titulom bolestného odvolacím súdom) od 21. 04. 2012 do zaplataenia, čo znamená do 12. 12. 2017 predstavuje 121,52 eura. Časové obdobie od 21. 04. 2012 do 12. 12. 2017 sú 4 roky a 236 dní (10+31+30+31+31+30+31+30+12=236 dní), teda celkovo 1696 dní. Denný úrok z omeškania potom predstavuje sumu 0,0716547 (290,60 : 100 x 9% = 26,154 : 365) a za 1696 dní je to suma 121,52 eura.

22.2. Úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 255,62 eura (priznanej súdom prvej inštancie titulom nákladov spojených s liečením 35,42 eura a náhrady za stratu na zárobku počas PN 220,20 eura) od 30. 10. 2012 do zaplataenia, teda do 13. 07. 2016 predstavuje 82,91 eura. Časové obdobie od 30. 10. 2012 do 13. 07. 2016 sú 3 roky a 258 dní (2+30+31+31+29+31+30+31+30+13=258 dní), teda celkovo 1353 dní. Denný úrok z omeškania potom predstavuje sumu 0,0612787 (255,62 : 100% x 8,75% = 22,366675 : 365) a za 1353 dní je to suma 82,91 eura.

22.3. Úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 27,81 eura od 30. 10. 2012 do zaplataenia, teda do 12. 12. 2017 predstavuje 12,45 eura. Odvolacím súdom bola titulom nákladov spojených s liečením priznaná suma 17,71 eura a titulom náhrady za stratu na zárobku počas PN priznaná suma 110,10 eura, čo spolu predstavuje sumu 127,81. Keďže žalobca si v žalobe uplatňoval úrok z omeškania ohľadom týchto nárokov len zo sumy 283,43 eura, súd prvej inštancie mu už priznal sumu 255,62 eura a túto sumu nebolo možné prekročiť, odvolací súd potom vychádzal už len zo sumy 27,81 eura (283,43 - 255,62). Časové obdobie od 30. 10. 2012 do 12. 12. 2017 je 5 rokov a 43 dní (1+30+12 = 43 dní), teda celkovo 1868 dní. Denný úrok z omeškania potom predstavuje sumu 0,0066667 (27,81 : 100% x 8,75% = 2,433375 : 365) a za 1868 dní je to suma 12,45 eura.

22.4. Úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 27 289,92 eura (priznanej súdom prvej inštancie titulom SSU) od 19. 11. 2013 do zaplataenia, teda do 13. 07. 2016 predstavuje 6 332,76 eura. Časové obdobie od 19. 11. 2013 do 13. 07. 2016 sú 2 roky a 238 dní (12+31+31+29+31+30+31+30+13 = 238 dní), teda celkovo 968 dní. Denný úrok z omeškania potom predstavuje sumu 6,9159386 (27 289,92 : 100% x 9,25% = 2 524,3176 : 365) a za 968 dní je to suma 6 694,63 eura.

22.5. Úrok z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 4 621,68 eura (priznanej odvolacím súdom titulom SSU) od 19. 11. 2013 do zaplataenia, teda do 12. 12. 2017 predstavuje 1 738,13 eura. Časové obdobie od 19. 11. 2013 do 12. 12. 2017 sú 4 roky a 24 dní (12+12 = 24 dní), teda celkovo 1484 dní.

Denný úrok z omeškania potom predstavuje sumu 1,1712476 ($4\ 621,68 : 100\% \times 9,25\% = 427,5054 : 365$) a za 1484 dní je to suma 1 738,13 eura.

23. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k istine a príslušenstvu potom odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, pretože každá strana mala vo veci len čiastočný úspech. Súčet priznanej istiny (prvoinštančným rozsudkom + odvolacím rozsudkom) je 32 585,63 eura. Celková výška uplatnených úrokov z omeškania bola vypočítaná na sumu 8 649,64 eura (121,52 eura + 82,91 eura + 12,45 eura + 6 694,63 eura + 1738,13 eura). Súčet priznanej istiny a uplatnených úrokov z omeškania tvorí sumu 41 235,27 eura. Úspech žalobcu predstavuje 32 585,63 eura, čo predstavuje 79,02%. Úspech žalovaného predstavuje 8 649,64 eura, čo predstavuje 20,98%. Celkový úspech žalobcu potom predstavuje 58,04% (úspech žalobcu 79,02 - 20,98%). Pri výpočte úspechu čiastkové výpočty neboli zaokrúhľované, aby bol výpočet čo najpresnejší. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

24. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-182 zo dňa 12. 06. 2015 bol vo veci ustanovený MUDr. Zdeno Mores, bytom Sládkovičovo, Sigetská 1690/21, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia, ktorého úlohou bolo v stanovenej lehote vypracovať písomný znalecký posudok podľa zadaných otázok. Žalovanému bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 500,- eur. Ustanovený znalec vo veci vypracoval písomný znalecký posudok, bol vypočítaný na pojednávaní dňa 18. 02. 2016 a následne právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-427 zo dňa 26. 08. 2016 bolo znalcovi priznané znalečné vo výške 2 276,04 eura, ktoré podľa záznamu o úhrade mu v plnej výške boli vyplatené zo štátneho rozpočtu. Žalovaný podľa oznámenia justičnej pokladnice zo dňa 01. 12. 2020 zaplatil preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 500,- eur dňa 26. 08. 2020. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-184 zo dňa 12. 06. 2015 bol vo veci ustanovený MUDr. Vladimír Machajdík, bytom Horná Seč, Kostolná 105/3, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorého úlohou bolo v stanovenej lehote vypracovať písomný znalecký posudok podľa zadaných otázok. Žalovanému bola uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 300,- eur. Ustanovený znalec vo veci vypracoval písomný znalecký posudok, bol vypočítaný na pojednávaní dňa 15. 01. 2016 a následne právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky 10C/29/2014-425 zo dňa 26. 08. 2016 bolo znalcovi priznané znalečné vo výške 434,96 eura, ktoré podľa záznamu o úhrade mu v plnej výške boli vyplatené zo štátneho rozpočtu. Žalovaný podľa oznámenia justičnej pokladnice zo dňa 01. 12. 2020 zaplatil preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 300,- eur dňa 26. 08. 2020.

25. Pre trovy štátu platí, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie napadnutým uznesením, ako aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu je už účinný Civilný sporový poriadok, ktorý ustanovenia o rozhodovaní o trovách štátu neupravuje, pretože za jeho účinnosti, ak súd ustanoví znalca a strane nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku, najneskôr spolu s ustanovením znalca uloží povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania, a tak by sa nemalo stávať, aby znalečné neboli kryté preddavkami na znalečné. V danej veci súd prvej inštancie v uzneseniach, ktorými do konania priberal znalcov, uložil žalovanému povinnosť zložiť preddavok, pričom žalovaný si túto svoju povinnosť aj splnil. Podľa vtedy účinného § 141 ods. 4 OSP platilo, že trovy dôkazov, ktoré nie sú kryté preddavkom, ako aj hotové výdavky ustanoveného zástupcu, ktorý nie je advokátom a trovy spojené s tým, že účastník koná vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému nerozumie, platí štát. Pri rozhodovaní o trovách štátu podľa odvolacieho súdu je potrebné postupovať podľa článku 4 základných zásad Civilného sporového poriadku a na vec analogicky použiť ustanovenie § 258 CSP ako ustanovenie upravujúce vec, čo sa týka obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci a aplikovať zásadu úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 CSP). Z uvedených dôvodov potom žalobcu, ktorý mal neúspech ohľadom sumy 8 649,64 eura, čo predstavuje 20,98% zaviazal k úhrade trov štátu vo výške 20,98% a žalovaného, ktorý mal neúspech ohľadom sumy 32 585,63 eura, čo predstavuje 79,02% zaviazal k úhrade trov štátu vo výške 79,02%. To, že rozhodnutie o trovách štátu má odzrkadľovať úspech strán v konaní, nebolo odvolaním namietané. Z uvedených dôvodov aj v týchto výrokoch odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, a keďže obe strany mali v odvolacom konaní úspech len čiastočný, odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo. Žalobca nebol úspešný v tom, že aj príslušenstvo

bolo zahrnuté do výpočtu celkového úspechu v konaní, ale bol úspešný v tom, že odvolací súd uznal jeho odvolaciu námietku a príslušenstvo vyčíslil len zo súm priznaných súdmi.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).